

EDUSKUNNAN VASTAUS 7/2008 vp

Hallituksen esitys laiksi vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn puitepäättöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäättöksen soveltamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on vuoden 2007 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn puitepäättöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäättöksen soveltamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 47/2007 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 3/2008 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn puitepäättöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäättöksen soveltamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Puitepäättöksen täytäntöönpano

Brysselissä 6 päivänä lokakuuta 2006 vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn neuvoston puitepäättöksen

2006/783/YOS, jäljempänä *puitepäättös*, lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset ovat lakina noudatettavia, jollei tästä laista muuta johdu.

2 §

Soveltamisala

Tämän lain ja puitepäättöksen mukaisesti:

1) pannaan Suomessa täytäntöön puitepäättöksessä tarkoitettu toisen Euroopan unionin jäsen-

valtion tuomioistuimen tekemä ja puitepäätöksen mukaisesti lähettämä päätös; sekä

2) lähetetään Suomen tuomioistuimen päätös täytäntöönpantavaksi toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon.

Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annettua lakia (326/1963) voidaan soveltaa tämän lain estämättä.

3 §

Toimivaltainen viranomainen

Puitepäätöksessä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Suomessa Oikeusrekisterikeskus.

2 luku

Toisen jäsenvaltion tuomioistuimen päätöksen täytäntöönpano Suomessa

4 §

Toisen jäsenvaltion tuomioistuimen päätöksen täytäntöönpano

Toisen jäsenvaltion tuomioistuimen 2 §:ssä tarkoitettu päätös pannaan täytäntöön Suomen lain mukaan ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) mukaisessa järjestyksessä. Menetetyksi tuomitsemista koskevan päätöksen sijasta ei voida määrätä puitepäätöksen 12 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja vaihtoehtoisia toimenpiteitä.

Puitepäätöksen 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun tiettyä omaisuutta koskevan täytäntöönpanon sijasta suoritettavaan omaisuuden arvoa vastaavaan rahamäärään kohdistettavaan täytäntöönpanoon voidaan ryhtyä vain, jos päätöksen tehnyt jäsenvaltio ilmoittaa tuomioistuimen määräämän omaisuuden arvoa vastaavan rahamäärän. Tällöin esineeseen kohdistuva täytäntöönpano Suomessa lakkaa.

5 §

Ehdoton kieltäytymisperuste

Toisen jäsenvaltion tuomioistuimen 2 §:ssä tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanosta tulee kieltäytyä, jos on perusteltua syytä epäillä, että päätökseen johtaneessa menettelyssä on loukattu oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeita ja täytäntöönpano olisi kokonaisuutena arvostelun kohtuutonta.

6 §

Kuuleminen päätöksen tunnustamis- ja täytäntöönpanoasiassa

Oikeusrekisterikeskus voi ratkaista toisen jäsenvaltion tuomioistuimen 2 §:ssä tarkoitetun päätöksen tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevan asian varaamatta päätöksen kohteena olevalle henkilölle tilaisuutta tulla kuulluksi, jollei ole todennäköistä, että asiassa tulee sovellettavaksi jokin kieltäytymisperuste. Tilaisuutta ei kuitenkaan tarvitse varata, jos se on selvästi tarpeetonta tai jos on syytä olettaa, että se saattaa vaarantaa päätöksen täytäntöönpanon.

7 §

Kielet

Puitepäätöksen 4 artiklassa tarkoitettu toisen jäsenvaltion tuomioistuimen päätöstä koskeva todistus on toimitettava joko suomen, ruotsin tai englannin kielellä taikka siihen on liitettävä käännös jollekin näistä kielistä. Oikeusrekisterikeskus voi hyväksyä myös muulla kuin suomen, ruotsin tai englannin kielellä toimitetun todistuksen, jos hyväksymiselle ei muutoin ole estettä.

Oikeusrekisterikeskus huolehtii todistuksen ja tarvittaessa myös päätöksen kääntämisestä suomen tai ruotsin kielelle.

3 luku

Muutoksenhaku

8 §

Toimivaltainen käräjäoikeus

Oikeusrekisterikeskuksen tämän lain ja puitepäättöksen mukaisesti tekemän toisen jäsenvaltion tuomioistuimen 2 §:ssä tarkoitetun päätöksen tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Tampereen käräjäoikeuteen.

Käräjäoikeus on päätösvaltainen, kun siinä on yksin puheenjohtaja.

9 §

Valituksen tekeminen

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun päätöksen kohteena oleva henkilö on hänen läsnä ollessaan toimitetussa ulosmittauksessa taikka muulla tavoin todisteellisesti saanut tiedon Oikeusrekisterikeskuksen päätöksestä. Päätöksen kohteena olevan henkilön katsotaan saaneen tiedon rahamäärään kohdistuvaa menettämisseuraamusta koskevasta päätöksestä silloin, kun seuraamuksen suorittaminen on Oikeusrekisterikeskuksen lähettämän maksukehotuksen johdosta vapaaehtoisesti aloitettu.

Valittajan on valituksessaan ilmoitettava vaatimuksensa ja niiden perusteet sekä vaatiiko valittaja asian suullista käsittelyä. Valittajan on valituksessaan ilmoitettava myös oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Valituskirjelmä toimitetaan Oikeusrekisterikeskukselle.

Oikeusrekisterikeskuksen on viipymättä toimitettava valituskirjelmä käräjäoikeuden kansliaan sekä liitettävä siihen jäljennökset kertyneestä asiakirja-aineistosta ja oma lausumansa. Asiakirjoja käräjäoikeudelle toimitettaessa on ilmoitettava, milloin valituskirjelmä on saapunut.

Valitus tulee vireille käräjäoikeudessa silloin, kun 3 momentissa tarkoitetut asiakirjat saapuvat sen kansliaan. Käräjäoikeuden on viivytyksettä annettava valittajalle ja Oikeusrekisteri-

keskukselle tieto mahdollisen istunnon ajasta ja paikasta sekä valittajan poissaolon seurauksista.

Jos valittaja on toimittanut valituskirjelmän määräajassa suoraan toimivaltaiseen käräjäoikeuteen, hän ei menetä puhevaltaansa.

10 §

Asian käsittely tuomioistuimessa

Asian käsittelystä on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeudenkäynnistä rikosasioissa säädetään.

Tuomioistuin ei valitusta käsitellessään saa tutkia, onko menettämisseuraamuksen tuomitsemiselle ollut edellytyksiä toisessa jäsenvaltiossa.

Asia on käsiteltävä istunnossa, jos käräjäoikeus asian tai sen osan selvittämiseksi pitää asian istutuskäsittelyä tarpeellisenä taikka jos valittaja sitä vaatii, eikä käräjäoikeus pidä sitä ilmeisen tarpeettomana.

Käräjäoikeuden on huolehdittava siitä, että asia tulee perusteellisesti käsitellyksi.

Oikeusrekisterikeskusta edustavan virkamiehen on oltava läsnä käräjäoikeuden istunnossa valitusta käsiteltäessä. Valituksen tekijällä on oikeus olla läsnä käräjäoikeuden istunnossa. Asia voidaan tutkia ja ratkaista valituksen tekijän poissaolosta huolimatta, jollei käräjäoikeus pidä hänen henkilökohtaista kuulemistaan tarpeellisenä ja jos hänet on sellaisella uhalla kutsuttu käräjäoikeuteen.

11 §

Muutoksenhaku käräjäoikeuden päätökseen

Muutosta käräjäoikeuden ratkaisuun haetaan hovioikeudelta valittamalla siten kuin oikeudenkäymiskaassa säädetään.

Asian käsittelystä hovioikeudessa ja muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 26 ja 30 luvussa säädetään. Hovioikeuden on valitusasiaa käsiteltäessä varattava Oikeusrekisterikeskukselle tilaisuus tulla kuulluksi valituksen johdosta ja tarvittaessa esittää selvitystä.

12 §

Valituksen vaikutus täytäntöönpanoon

Valitus ei estä täytäntöönpanoa, ellei tuomioistuimien toisin määrää. Omaisuutta ei kuitenkaan saa myydä eikä varoja tilittää ennen kuin toisen jäsenvaltion tuomioistuimen päätöksen tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskeva päätös on lainvoimainen.

13 §

Ilmoitusvelvollisuus

Tuomioistuimen on ilmoitettava päätöksestään Oikeusrekisterikeskukselle.

4 luku

Erinäiset säännökset

14 §

Korvaaminen ja kulut

Oikeusministeriö päättää puitepäättöksen 18 artiklassa tarkoitetun korvauksen vaatimisesta toiselta jäsenvaltiolta tai sen maksamisesta toiselle jäsenvaltiolle.

Oikeusministeriö päättää myös puitepäättöksen 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta kulujen jakamisesta toisen jäsenvaltion kanssa tai kulujen jakamisen pyytämisestä toiselta jäsenvaltiolta.

15 §

Vaihtoehtoiset seuraamukset ja päätöksenteko eräissä tapauksissa

Suomessa tuomittua menettämisseuraamusta ei saa toisessa jäsenvaltiossa muuntaa vaihtoehtoiseksi seuraamukseksi.

Puitepäättöksen 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa päätöksen täytäntöönpanon kohdistamisesta tekee ulosottoviranomainen.

16 §

Suhde muihin lakeihin ja kansainvälisiin velvoitteisiin

Tässä laissa tarkoitetun yhteistyön osalta on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen sovitaan tai säädetään.

17 §

Asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään, mitkä lainsäädännön alaan kuulumattomat puitepäättöksen säännökset ovat asetuksena noudatettavia, ja annetaan tarvittaessa tarkempia säännöksiä puitepäättöksen ja lain täytäntöönpanosta.

18 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Ennen tämän lain voimaantuloa täytäntöön pantavaksi toimitettuun päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olevia säännöksiä.

Laki

kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa 16 päivänä tammikuuta 1987 annetun lain (21/1987) 2 § seuraavasti:

2 §
Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annettua lakia (326/1963) sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn puitepäätöksen

lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annettua lakia (/200) voidaan soveltaa tämän lain estämättä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta 9 päivänä elokuuta 2002 annetun lain (672/2002) 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 232/2007, seuraavasti:

1 §
Lain soveltamisala
Tässä laissa säädettyssä järjestyksessä paneaan täytäntöön seuraavat seuraamukset:
1) rikoslain (39/1889) 2 a luvun 3 §:n 1 momentin mukaisesti päiväsakoin vahvistettu sakko sekä uhkasakko, yhteisösakko, rikesakko ja kurinpitosakko (*sakko*);
2) sotilaskurinpitolain (331/1983) 44 §:n 2 momentissa ja 45 b §:ssä tarkoitettu maksu;
3) omaisuuteen tai rahamäärään kohdistuva menettämisseuraamus;
4) rikokseen perustuva valtiolle tuomittu korvaus;

5) muussa kuin rikosasiassa valtiolle tuomittu korvaus, jos virallinen syyttäjä on esiintynyt siinä virkansa puolesta;

6) valtiolle tuomittu korvaus, joka perustuu sen varoista suoritettujen oikeudenkäyntiin liittyvien kustannusten korvaamiseen;

7) rikosvahinkolain (1204/2005) 31 §:n mukaiseen valtion takautumisoikeuteen perustuva saaminen vahingosta vastuussa olevalta ja saman lain 42 §:n 2 momentissa tarkoitettuun takaisinperintää koskevaan päätökseen perustuva valtion saaminen korvauksen saajalta;

8) oikeudenkäymiskaaren 14 luvun 7 §:ssä tarkoitettu järjestyssakko;

9) vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuulu-

vien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäättöksen soveltamisesta annetussa laissa (231/2007) tarkoitettu taloudellinen seuraamus sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn puitepäättöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kan-

sallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäättöksen soveltamisesta annetussa laissa (/200) tarkoitettu menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös.

— — — — — — — — — — — — — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Helsingissä 22 päivänä helmikuuta 2008